

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-OPZ.050.3.2025.JK
3650030.14484681.11737372
Warszawa, 07-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem z dnia 17 lutego 2025 r. Pani Posłanki Gabrieli Lenartowicz w sprawie sposobu wykonywania oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi na terenie utwardzonym lub pod obiektami budowlanymi (znak: K10ZAP2209), przedstawiam następujące wyjaśnienia.

Odnosząc się do pytania, jak należy mierzyć poziom terenu na potrzeby badań zanieczyszczenia powierzchni ziemi, a w konsekwencji **w jaki sposób należy traktować próbki gleby i ziemi pobrane bezpośrednio spod utwardzonej powierzchni lub spod budowli**, należy podkreślić, że zarówno ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 z późn. zm.), zwana dalej „ustawą Poś”, jak i rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia gleby i ziemi (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395 i 2024 r. poz. 1657) nie zawierają przepisów, które wprost wyłączałyby powierzchnie utwardzone i zabudowane z obowiązku prowadzenia badań dotyczących oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. Określając, zgodnie z przepisami §9 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, schemat lokalizacji punktów pobierania próbek oraz wyznaczając liczbę i powierzchnię sekcji na badanym terenie dla głębokości 0 - 0,25 m ppt, należy brać pod uwagę również informacje, o których mowa w §9 ust. 1 pkt 1 i 2 tego rozporządzenia, tj. grupę gruntów występującą na danym terenie, rodzaj pokrycia terenu oraz lokalizację źródeł zanieczyszczeń substancjami powodującymi ryzyko. W przypadku powierzchni utwardzonych należy brać pod uwagę ich charakter i stan. Inaczej należy traktować powierzchnie całkowicie nieprzepuszczalne i monitorowane, w tym spełniające wymagania prawa powierzchni, np. stacji paliw płynnych, a inaczej znajdujące się w różnym stanie technicznym powierzchnie asfaltowe lub betonowe, łatwe do usunięcia i nieszczelne utwardzenie wykonane np. z płyt chodnikowych, kostki betonowej czy żwiru. Jeżeli jest to możliwe ze względu na charakter nawierzchni oraz istnieje podejrzenie możliwości wystąpienia zanieczyszczenia, należy wskazać, że zasadne wydaje się pobieranie próbek również pod powierzchniami utwardzonymi.

Należy również wyjaśnić, że zgodnie z §9 ust. 1 pkt 5 ww. rozporządzenia określenie głębokości pobierania próbek gleby i ziemi do badań powinno odbywać się w taki

sposób, aby próbki były pobierane m.in. w przedziale o miąższości 0-0,25 m ppt. Zatem bez względu na to czy dana powierzchnia była przykryta warstwą utwardzającą czy też nie, analizujemy wierzchnią warstwę gleby 0-0,25 m ppt.

Odnośnie wymogu pobierania próbek spod budowli, należy wskazać, że jeżeli istnieją przesłanki wskazujące, że zanieczyszczenie występuje pod istniejącymi budynkami, należy taki teren objąć badaniami. Jeżeli jednak wstępna analiza lokalizacji źródeł zanieczyszczeń wyklucza istnienie zanieczyszczenia pod budynkami, to nie jest konieczne wykonywanie badań.

Należy dodatkowo zwrócić uwagę, że jeżeli budynek został posadowiony w wykopie, to pod budynkiem nie mamy do czynienia z wierzchnią warstwą gleby 0,0-0,25 m p.p.t., a głębszą warstwą gleby lub ziemi, o głębokości stosownej do krawędzi wykopu. Do ew. pobierania próbek zastosowanie znajdzie w takim przypadku §9 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia, który wskazuje, że dla głębokości przekraczającej 0,25 m ppt określenie schematu lokalizacji punktów pobierania próbek wykonuje się indywidualnie dla danego terenu, z uwzględnieniem grupy gruntów występującej na danym terenie, rodzaju pokrycia terenu oraz lokalizacji źródeł zanieczyszczeń, znajdujących się na danym terenie obecnie lub w przeszłości.

Wobec powyższego, przystępując do określenia schematu lokalizacji punktów pobierania próbek gleby, należy brać pod uwagę indywidualną sytuację na badanym terenie, przyjmując jako całkowitą powierzchnię teren, który będzie poddany badaniom i stosownie do tej powierzchni przyjąć schemat lokalizacji punktów pobierania próbek.

Ponadto, należy również mieć na uwadze, że zgodnie z przepisami §11 ww. rozporządzenia badania, zanieczyszczenia gleby i ziemi prowadzi się w oparciu o metodyki referencyjne. Szczegółowe wytyczne dotyczące pobierania próbek, zawarto w metodykach referencyjnych w zakresie – *Pobieranie próbek w terenie, ich utrwalanie, przechowywanie, transport oraz przygotowanie do analizy laboratoryjnej*, o których mowa w załączniku nr 3 do rozporządzenia, w tabeli 1 pod poz. 1.

Z wyrazami szacunku,

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM.